

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Et Resultat

Citation: Kierkegaard, Søren: "Et Resultat", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 14*, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2010 . Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-er-txt-root.pdf> (tilgået 12. juli 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 14

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.
[Læs CC0-erklæringen](#)

Et Resultat

23de April 1855.

S. Kierkegaard.

Ved en Række Artikler i dette Blad har jeg nu, som det hedder i Krigsproget, aabnet og vedligeholdt en levende Ild mod den officielle Christendom og dermed mod Geistligheden her i Landet.

Og hvad har Geistligheden fra sin Side gjort? Den har – ja om jeg end ikke vilde jeg nødtes til at være saa høflig, thi det er sandt – den har iagttaget en betydningsfuld Taushed. Curieust, havde man svaret, var der vel fremkommet meget Intetsigende, maaskee var det Hele blevet intetsigende; nu derimod hvor betydningsfuldt det Hele er blevet ved denne betydningsfulde Taushed!

Hvad betyder da denne betydningsfulde Taushed? Den betyder, at hvad der beskæftiger Geistligheden er: Levebrødet, i ethvert Tilfælde betyder den, at de Geistlige ikke ere Sandhedsvidner, ellers var det utænkeligt, at hele Geistligheden – især efter at dens Hoved høiv. høiærv. Biskop *Martensen* havde gjort et saa uheldigt Forsøg paa at tale – kunde ville iagttage Taushed, medens det saa aabenlyst blev gjort kjendeligt, at den officielle Christendom er, æsthetisk og intellectuelt, en Latterlighed, en Uanstændighed, christeligt, det Forargelige.

Antaget derimod, at Levebrødet er det, der beskæftiger Geistligheden, saa er Taushedens ganske i sin Orden. Thi paa Levebrødet har jeg i endelig Forstand ikke taget Sigte, og, kjendt som jeg er af Geistligheden, har den meget godt vidst, at Sligt ikke let kunde falde mig ind, at jeg ikke blot ikke er en Politiker, men hader Politik, ja, at jeg maaskee endog var tilbøielig til at kæmpe for Geistligheden, hvis man i endelig Forstand vil angribe Levebrødet.

Altsaa derfor denne fuldkomne Taushed: mit Angreb har egenligen slet ikke beskæftiget Geistligheden : det forholder sig ikke til hvad der beskæftiger denne. Tag et Exempel fra – nær havde jeg sagt feil og sagt »en anden Verden« – altsaa tag et Exempel fra den samme Verden: fra Kjøbmandsverdenen. Hvis det var muligt at angribe en Kjøbmand saaledes, at man viste, at hans Varer vare slette – men at dette dog ikke kom til at have mindste Indflydelse paa hans sædvanlige Omsætning af Varer: saa vilde han vel sige: »et saadant Angreb er mig det Ligegyldigste af Alt; thi det om Varerne ere gode eller slette, beskæftiger mig jo ikke i og for sig selv, jeg er jo Kjøbmand, det, der beskæftiger mig, er Omsætningen. Ja, jeg er i den Grad Kjøbmand, at hvis man kunde vise, ikke blot at den Kaffe, jeg sælger, er havareret, bedærvet, men at Det, jeg sælger under Navn af Kaffe, slet ikke er Kaffe – dersom man blot sikkrer mig, at dette Angreb aldeles ingen Indflydelse faaer paa Omsætningen: er et saadant Angreb mig det Ligegyldigste af Alt; hvad kommer det mig ved, hvad det er for Noget Menneskene tyldte i sig under Navn af Kaffe, mig beskæftiger kun: Omsætningen.«

Og heri har jo Kjøbmanden qua Kjøbmand Ret – og ligeledes Geistligheden i sin Taushed, naar man betragter Geistligheden som Kjøbmandsstand.

Men hvad var det nu jeg i sin Tid protesterede mod? har jeg protesteret mod, at Geistligheden betragtes som Kjøbmands-Stand? nei, jeg har protesteret mod, at den vil gjælde for: Sandhedsvidner; med Paastanden paa at være Sandhedsvidne er just Geistligheden allerlængst fra at være Sandhedsvidne, mindst af alle Samfundsclasser Sandhedsvidner.

En tydsk Forfatter har sagt, at den ærligste Samfundsclasser er Kjøbmændene, thi de sige ligefrem, at det er Profiten om at gjøre. Jeg vilde foreslaae en lidt fuldstændigere Scala: den ærligste Samfundsclasser er Aagerkarlene, thi de sige ligefrem: her snydes. Næst dem kommer Kjøbmanden; og sidst vilde komme Phantasi-Stykket af Biskop *Martensen*: Sandhedsvidnerne. Det var mod Biskop *Martensen*'s Phantasterier, jeg protesterede; jeg vendte ikke Sagen saaledes: Geistligheden maa forpligtes til at være Sandhedsvidner; nei, jeg vendte Sagen saaledes: dette Skilt maa de tage ind. Det vilde jo, for at tage et Exempel, afstedkomme stor Forvirring og Uorden, ja i mangt et Tilfælde vel Skade, om Een og hver Anden hittede paa at sætte over sin Dør: praktiserende Læge, og hænge en rød Lygte ud. Samfunds-Ordenen maatte fordre, at alle disse Skilte blev borttagne. Og saaledes ogsaa med det at have Skilt ude som: praktiserende Sandhedsvidne. Det er som beregnet paa at forhindre Anbringelse af end den mindste Smule Sandhed i denne Verden; thi »hvor der er 1000 Sandhedsvidner, det maa jo være Sandhedens Verden«, ganske vist, hvis ikke netop disse 1000 Skilte var den allerfarligste Usandhed i denne – Sandhedens Verden. Lad dem da tage dette Skilt ind; at Geistligheden har Skilt ude, er jo ganske i sin Orden, kun ikke som Sandhedsvidner.

Og at den ikke er Sandhedsvidne, er jo nu ved Indtrykket af et Nærværende gjort synligt for Enhver, der vil see. Antaget, at hvad jeg siger er sandt – hvis Geistligheden havde været Sandhedsvidner, havde den ikke tiet, men erklæret sig for dette Sande; antaget, at hvad jeg siger er usandt – hvis Geistligheden havde været Sandhedsvidner, havde den ikke tiet, men erklæret sig mod dette Usande. Eet derimod havde den, hvis den havde været Sandhedsvidne, ikke gjort, just det den har gjort, den havde ikke ved Taushed seet at skulke sig

fra noget Sandt – dersom man antager, at det jeg siger er sandt; eller i Taushed ladet noget Usandt staae ved Magt – dersom man antager, at det jeg siger er usandt.

Efterskrift

6te Mai.

For at gjøre de Samtidige opmærksomme; for at afskære Geistligheden den Udflugt, at det var Noget, som Ingen læste: har jeg brugt en politisk, udbredt Journal.

I Pagt med Gud som jeg er, uegennyttig som al min Stræben var: tør jeg, ydmyg for Gud, i stolt Selvfølelse have den største Forestilling om den Sag, hvilken jeg har den Ære at tjene, dens Betydning, dens Fremgang, medens jeg rigtignok ogsaa maa have den største Forestilling om dens Vanskelighed; thi hvad var vel vanskeligere, mere til at fortvivle over end at skulle anbringe Idealerne i en ved Klogskab og Charakterløshed fortabt Slægt, hvor derfor ogsaa Præsterne, der – sørgeligt nok at tjene Penge paa den Maade! – leve af den Indbildning, at Alle ere Christne, naar man seer nøiere til, snarere maae siges – sørgeligste Maade at tjene Penge paa! – at leve af, at de Fleste ikke engang gide have den Uleilighed eller ville udsætte sig for det borgerlige Bryderi, der kunde være forbundet med at vedgaae, at de hverken ere eller indbilde sig at være det.

Det er vel nu naaet, at Befolkningen er vidende om Protesten mod, at officiel Christendom er det nye Testamentes Christendom, og at Befolkningen er vidende om Indsigelsen mod, at »Præsten« gjælder for »Sandhedsvidne«, da det der beskæftiger ham er: Omsætningen.

Dette skulde bringes til almindelig Kundskab saaledes, at man ikke skulde turde driste sig til at sige: det er Noget Ingen har læst; derfor brugte jeg en politisk, udbredt Journal.